

راهکارهای تبلیغات و بازاریابی (۲۷)

سان تزو

شتر
چنگ

مترجم: محمود حمید خانی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
Citeh
PUBLICATION

کتاب هنر جنگ ترجمه‌ای است از

The Art of War

Sun Tzu

هنر جنگ

نویسنده: سان تزو

مترجم: محمود حمیدخانی

ویراستار: حسین رسولی

خوشنویسی به نام خداوند خورشید و ماه:
محمد کیانی
طراحی جلد و صفحه‌ها: اتلیه‌ی شرکت سپه
مدیر اجرایی: فیروزه یاوری

واژه‌نگاری: مجید اسماعیلی
لیتوگرافی: ارغوان
چاپ و صحافی: طیف نگار
سینه: ناشر:

چاپ نخست: بهار ۱۳۸۹
نسخه ۴۰۰۰

حق چاپ و نشر محفوظ است.

ISBN: 978-600-5253-21-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۵۳-۲۱-۴

تهران، شریعتی، حقوقی ۴۲۱ - تلفن: ۰۲۲۹-۹۷۵-۷۷۵ - دورنگار: ۰۲۲-۳۷۲۲-۷۷۶

www.citeh.com

بها: ۴۰۰۰ تومان

سروشانه	: سون دزو، قرن ۶ق.م.
Sunzi	
عنوان و نام پدیدآور	: هنر جنگ/نویسنده سان تزو؛ متترجم محمود حمیدخانی.
مشخصات نشر	: تهران: سیمه، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهري	: ۱۴۴ ص: ۱۷۸۱۱، ۱۷۸۱۱ م.
فروخت	: راهکارهای تبلیغات و بازاریابی؛ ۲۷؛
شبک	: ۹۷۸-۰-۵۲۵۳-۲۱-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Sunzi bing fa:
یادداشت	: کتاب حاضر از متن انگلیسی تحت عنوان "The Art of war" به فارسی ترجمه شده است.
یادداشت	: چاپ قبلی: موسسه نشر شهر، ۱۳۸۸.
یادداشت	: این کتاب در سالهای مختلف تحت عنوان‌های مختلف توسط ناشرین مختلف منتشر شده است.
موضوع	: جنگ -- فن -- متون قدیمی تا ۱۸۰۰م.
شناسه افزوده	: حمیدخانی، محمود، متترجم
رده بندی کنگره	: ب: ۱۳۸۸ ۱۹۵۹ ۱۱/۱۱
رده بندی دیوبی	: ۳۵۵۰-۹۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۹۲۶۷۷۵

سخن ناشر

کتاب هتر جنگ برای بسیاری از مخاطبان ما کتاب شناخته شده‌ای است و استفاده از دستورات این کتاب را به عنوان مرجع در بسیاری از کتاب‌ها، مقالات، فیلم‌ها و ... قبلاً شاهد بوده‌اند.

این کتاب به عنوان یک مرجع کلاسیک و ماندگار در دانشکده‌های بازاریابی و تبلیغات به دانشجویان معرفی می‌شود تا با تطبیق قوانین جنگ با بازار و تجارت، خود را آماده‌ی حضور در کارزار بازاریابی کنند.

در همین راستا کتاب‌های بسیار زیادی با منطبق کردن اصول تجارت بر اساس مبانی جنگ و با یادگیری از همین کتاب نوشته شده‌اند که یکی از آنها با نام «تجارت جنگ

است!» توسط انتشارات سیته قبل‌چاپ و منتشر شده است.

امیدوارم یادگیری توانایی تطبیق دشمن جنگی با رقیب تجاری، تصرف زمین‌ها یا کشورهای همسایه با بازارهای جدید تجاری، روز و شب و زمان جنگیدن با نحوه‌ی ورود یا زمان ورود کالا به بازار رقابت و اصولی که درباره‌ی نظم و انضباط و مدیریت جنگ ارائه شده است با اصول مدیریت بازاریابی، برای مشتاقان یادگیری علوم بازاریابی، خواندن این کتاب را پرفایده، لذت‌آور و خواندنی کند.

شاهین ترکمن

بهار ۱۳۸۹

سخنی با خوانندگان

همان طور که در جنگ‌های نظامی پیروزی و شکست هست، در اقتصاد و تجارت نیز پیشرفت یا ورشکستگی وجود دارد. ما در این کتاب می‌بینیم، عواملی که در پیروزی نظامی مؤثرند، از جمله انصباط کاری، آموزش، تشویق و تنبیه بموضع و همچنین کنترل و نظارت بر هزینه‌ها، عیناً در فعالیت‌های اقتصادی تأثیرگذار هستند و عدم اجرای این عوامل سبب ناکامی در تجارت خواهد شد.

در جنگ نظامی، تاکتیک‌ها بر مبنای عملیات دشمن طرح ریزی می‌شوند. در تجارت نیز باید چنین باشد؛ یعنی طرح‌ها و روش‌های دشمن (که در دنیای اقتصاد همان رقبا هستند) را باید کاملاً شناسایی و بر مبنای آن برنامه‌ریزی

کرد. اگر خود و دشمن را به خوبی بشناسیم، موفق می‌شویم. ولی اگر خود را بشناسیم ولیکن رقیب را نشناشیم، احتمال پیروزی و یا شکست به یک میزان است. و اگر نه خود را بشناسیم و نه دشمن را، شکست، قطعی خواهد بود.

جلوگیری از شکست اقتصادی در دست خودمان است، اما احتمال شکست دشمن در اختیار خود است. یک مدیر مدبر می‌تواند از شکست خوردن پرهیز کند، اما از شکست دشمن نمی‌توان مطمئن بود. اگر در تجارت به مانند جنگ نظامی در موقعیت تدافعی قرار بگیرید، نشانگر این است که نیرو و مدیریت شما ناکافی است.

به عقیده‌ی من، مطالعه‌ی این کتاب و تطبیق موارد ذکر شده در آن با امور اقتصادی می‌تواند راهنمای مؤثری در اجرای یک تجارت صحیح باشد.

مترجم

فهرست

۱	مقدمه
۷	نظریه‌ها در مورد کتاب
۱۱	جنگ چینی‌ها
۴۵	بخش اول: تدابیر و طرح‌ها
۵۱	بخش دوم: هزینه‌های جنگ
۵۷	بخش سوم: حمله با استفاده از حیله‌های جنگی
۶۳	بخش چهارم: وضعیت‌های تاکتیکی
۶۷	بخش پنجم: به کار گیری نیروها
۷۱	بخش ششم: نقاط قوت و ضعف
۷۹	بخش هفتم: قدرت مانور ارتش
۸۵	بخش هشتم: تغییر تاکتیک‌ها

۸۹	بخش نهم: تحرکات نظامی
۹۷	بخش دهم: طبقه‌بندی منطقه‌ی نبرد
۱۰۳	بخش یازدهم: انواع نهگانه‌ی منطقه‌ی نبرد
۱۱۹	بخش دوازدهم: حمله با آتش
۱۲۳	بخش سیزدهم: استفاده از جاسوسان

مقدمه

نگارش کتاب هنر جنگ توسط سان تزو^۱ در ۵۰۰ سال قبل از میلاد مسیح، قدیمی‌ترین نگارش در این زمینه در جهان است. کتابی که اصول مطرح شده در آن با شایستگی، جزو اصول جنگی امروزه‌ی جهان به کار می‌آید. اصول آن نه تنها قابل آموزش به دانشجویان دانشکده‌های نظامی است، بلکه با گذشت بیش از ۲۵ قرن از زمان انتشار آن، راهنمای بسیار مناسبی برای چگونگی هدایت جنگ است. اگر چه زمان اربابه‌های جنگی گذشته است و تسلیحات تغییر کرده‌اند اما این کتاب با توجه به تأثیر سیاست‌ها و طبیعت

بشر در عملیات نظامی، اثرگذاری خود را حفظ کرده است.
مفاد کتاب به طرز شگفت انگیزی قابلیت بهره برداری را در
حال حاضر دارد.

بنابر گفته‌ی سنتوما چن^۱، سان تزو از ایالت چای^۲ بود.
وی با نوشتن این کتاب مورد توجه هولو^۳، پادشاه وو^۴ (واقع
در شرق مرکزی چین در غرب شانگهای^۵) قرار گرفت.
پایتخت آن زمان، شهر امروزی ووچانگ^۶ بود. در ملاقاتی،
پادشاه به سان تزو گفت من سیزده بخش از کتاب تو را به
دقیت خوانده‌ام. اما احتمال دارد که مجبور شوم تغییراتی
جزئی در آن بدهم.

آزمایش اصول نظامی گروی

سان تزو جواب داد شما مختارید. هولو سؤال کرد که
آیا می‌شود این اصول را روی زنان آزمود. جواب مشبّت بود.
بنابراین ۱۸۰ زن از قصر انتخاب شدند. سان تزو آن‌ها را

1- Ssu-ma Chien

2- Ch'i

3- Holu

4- Wu

5- Shanghai

6- Wuchang

به دو گروه تقسیم گرد و در رأس هر دسته یکی از زنان محبوب شاه را گمارد. سپس به آن‌ها دستور داد که نیزه‌ها را در دست بگیرند و چنین ادامه داد: «من تفاوت بین چپ و راست و عقب و جلو را به شما یاد خواهم داد.» دختران جواب دادند: «بله» سان تزو ادامه داد: «وقتی من می‌گوییم چشم‌ها به جلو، شما باید مستقیماً به جلو نگاه کنید. زمانی که می‌گوییم گردش به چپ، شما باید به سمت چپ بچرخید. وقتی که می‌گوییم عقب گرد، باید سریعاً در جای خود ۱۸۰ درجه بچرخید...» همان طوری که دستورات تشريح می‌شد، سان تزو به همه‌ی آن‌ها یک عدد تبرزین و قمه به منظور شروع تمرین داد. سپس با صدای طبل دستورات شروع شد: «به راست، راست» اما دختران فقط خندهیدند. سان تزو گفت: «اگر دستورات کاملاً واضح و شفاف و قابل فهم نیست، اشکال کار از فرمانده است.» سان تزو دوباره شروع کرد و این بار: «به چپ، چپ» که باز هم دختران از خنده ریسه رفتند. سان تزو گفت: «اگر دستورات کاملاً شفاف و قابل فهم نیست ژنرال باید شرمنده باشد. اما اگر دستورات واضح و صریح است و سربازان اطاعت نمی‌کنند تقصیر افسران آن‌ها است.» سپس او دستور داد که سر دو سرگروه را قطع کنند.

پادشاه وو که از بالکن ارک سلطنتی نظاره گر واقعه

بود، سریعاً پیامی برای سان تزو فرستاد که ما اکنون به توانایی زنرال برای رهبری گروه‌ها ایمان آوردیم ولی اگر این دو سوگلی حرم ما کشته شوند ما هم از بین می‌رویم و خواهش من این است که آن‌ها را نکشید.

اقتدار دستورات

سان تزو جواب داد از آنجا که من به عنوان فرمانده نیروهای نظامی اعلیٰ حضرت انتخاب شده‌ام و این دستور من دقیقاً در راستای اجرای اوامر اعلیٰ حضرت است، لذا نمی‌توانم قبول کنم و دستور داد سر دو سرگروه را ببرند و دو نفر دیگر را به سرپرستی گروه انتخاب کرد. وقتی که حکم اجرا شد طبل‌ها برای شروع تمرین مجدداً به صدا درآمد و دختران دستورات گردش به راست، گردش به چپ و جلو و عقب، به زمین نشستن و ایستادن را بدون کوچکترین سر و صدایی و به خوبی انجام دادند. سان تزو پیامی برای شاه فرستاد که اکنون سربازان شما کاملاً آموزش دیده‌اند و در انتظار بازدید شما هستند و هر نوع مأموریتی که شهریار لازم بدانند انجام خواهند داد و اگر به آن‌ها حکم شود که داخل آب و آتش شوند نافرمانی نخواهند کرد. اما شهریار پاسخ داد: «شما تمرین را قطع کنید و به پادگان برگردید. من تمایلی به بازدید از واحد ندارم.» جواب قاطع سان تزو

چنین بود: «شاه فقط عاشق کلمات است و نمی‌تواند آن‌ها را به مرحله‌ی اجرا درآورد.» بعد از این اتفاق بود که هولو مطمئن شد که سان تزو به راحتی می‌تواند نیروهای نظامی او را رهبری کند و لذا او را به فرماندهی انتخاب کرد.

سان تزو ایالت چائو^۱ را فتح کرد و نیروهایش را به سمت بینگ^۲، پایتخت چائو پیش برد. در شمال، او ترس را در ایالت‌های چای و چین^۳ مستولی کرد و شهرتش را در میان تمام شاهزادگان فنودال ایالت‌ها و شهرها توسعه داد. سان تزو در قدرت و اقتدار شاه سهیم شد. اعتبار این داستان ممکن است کمی مشکوک به نظر برسد اما سان تزو در این مقدمه می‌خواهد این مطلب را برساند که بعضی وقت‌ها دستور شاه را هم نباید اطاعت کرد.

1- Ch'u

2- Ying

3- Chin